

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія природничих дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАТЬ

для студентів

спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

освітнього рівня молодший спеціаліст

освітньої програми Музичне мистецтво

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0902/18
(підпис) _____ (прізвище, ініціал)
« _____ » 2018 р.

Київ – 2018

Розробник: Глухенька Людмила Миколаївна,
викладач циклової комісії природничих дисциплін
Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі: Глухенька Людмила Миколаївна,
викладач циклової комісії природничих дисциплін
Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії
природничих дисциплін

Протокол від « 30 » серпня 2018 р. № 1

Голова циклової комісії [підпис] Л. М. Глухенька

Робочу програму перевірено
« 05 » вересня 2018 р.

Заступник директор з навчально-методичної роботи [підпис] З.Л.Гейхман

Заступник директор з навчальної роботи [підпис] Я.В. Карлінська

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна
Вид дисципліни	нормативна
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	2 / 60
Курс	1
Семестр	1,2
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
Аудиторні	28
Модульний контроль	4
Семестровий контроль	залік
Самостійна робота	28
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Оптимальний рівень медичної підготовки педагогічного працівника є обов'язковим елементом його професійної компетентності, оскільки вчитель повинен вміти оперативно оцінити стан потерпілого або хворого учня, визначити обсяг невідкладної допомоги і без зволікань надати її дитині на місці події, із метою попередження можливих ускладнень або летального наслідку.

Мета: забезпечення підготовки педагога до надання невідкладної медичної допомоги в загрозливих для життя станах дітям і дорослим та проведення профілактичної роботи з питань охорони життя і здоров'я дітей.

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати ситуацій та умінь надання долікарської медичної допомоги в загрозливих для життя в різних ситуаціях.

Компетентності, якими має оволодіти студент у процесі вивчення дисципліни:

- ✓ володіти знаннями про фактори, що впливають на здоров'я, принципи здорового способу життя;
- ✓ розуміти причини основних соціально-значущих та соціально-зумовлених захворювань;
- ✓ володіння методами та заходами профілактики захворювань;
- ✓ здатність застосовувати знання на практиці для збереження свого здоров'я і здоров'я оточуючих людей;
- ✓ уміння організовувати роботу по збереженню і зміцненню як особистого, так і суспільного здоров'я;
- ✓ здатність проводити аналіз впливу різних факторів на здоров'я;
- ✓ володіти навичками реанімації; володіти навичками діагностики раптових захворювань та патологічних станів (вимірювати температуру тіла, АТ, визначати та оцінювати пульс, дихання тощо);
- ✓ володіти технікою надання першої (долікарської) допомоги при різних станах, що загрожують життю на здоров'ю;
- ✓ володіти техніками застосування лікарських препаратів та проводити нескладні маніпуляції;
- ✓ володіти правилами роботи при бактеріологічній небезпеці; володіти правилами роботи в умовах стихійного лиха чи екстремальних ситуацій;

Для успішного засвоєння знань з основ медичних знань студенти повинні мати вихідний рівень знань з курсу анатомії і фізіології людини, хімії, біології.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має :

розуміти та пояснювати:

- основні анатомічні і фізіологічні особливості розвитку дітей молодшого шкільного віку; основні симптоми патологічних станів у дітей шкільного віку;
- принципи загальної та особистої гігієни дітей молодшого шкільного віку; основи долікарської діагностики, класифікації раптових захворювань, епідемічних процесів, етіології і патогенезу інфекційних хвороб, ВІЛ-СНІД, венеричних хвороб, дитячих інфекцій, паразитарних хвороб;

дотримуватись правил:

- надання невідкладної допомоги та профілактики поширення інфекційних хвороб; основ реанімації; теоретичних основ надання невідкладної допомоги при закритих та відкритих ушкодженнях, опіках, відмороженнях, електротравмі, травмах, переломах, кровотечах, травматичному шоку, синдромі довготривалого здавлення, травмах голови, хребта, пораненнях, закритих і відкритих ушкодженнях черевної порожнини;
- техніки надання невідкладної допомоги в різних умовах, спрямованої на порятунок потерпілого;
- профілактики дитячого травматизму;
- основ фармакотерапії, застосування основних лікарських засобів, введення лікарських препаратів в організм потерпілого при виникненні невідкладного стану.
- дотримуватись правил серцево-легеневої реанімації;

розпізнавати:

- симптоматику патологічних станів у дітей шкільного віку;
- розпізнавати ознаки та вміти надати невідкладну допомогу при укусах змій, отруйних комах, собак та ін. тварин;

характеризувати правила та принципи загальної та особистої гігієни;

мати навички домедичної діагностики раптових захворювань, епідемічних процесів, інфекційних хвороб, ВІЛ-СНІД, венеричних хвороб, дитячих інфекцій, надання невідкладної допомоги, ведення профілактики;

володіти :

- правилами роботи при бактеріологічній небезпеці;
- технікою надання невідкладної допомоги в різних умовах, спрямованою на порятунок потерпілого;
- технікою десмургії, іммобілізації;
- навичками застосування основних лікарських засобів, введення лікарських препаратів в організм потерпілого при невідкладних станах;

надати:

- невідкладну допомогу при закритих та відкритих ушкодженнях, опіках, відмороженнях, електротравмі, травмах, переломах, кровотечах, травматичному шоку, синдромі довготривалого здавлення, травмах голови, хребта, пораненнях, закритих та відкритих ушкодженнях черевної порожнини,

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовних модулів та тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовний модуль I Стан та охорона здоров'я дітей та підлітків.							
Тема 1 Охорона здоров'я підростаючого покоління – невід'ємна складова в системі навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.	5	2	-		-	-	3
Тема 2 Профілактика порушень слуху, зору, опорно-рухового апарату психоневрологічних порушень у дітей.	7	2	-	2	-	-	3
Тема 3 Попередження захворювання шкіри, гельмінтозів та педикульозу.	8	2	-	2	-	-	4
Тема 4 ДМД при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях органів травлення і сечовиділення, дихальної та серцево-судинної систем	8	2	-	2	-	-	4
Модульний контроль	2						
Разом	30*	8	-	6	-	-	14
Змістовний модуль II Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при інфекційних захворюваннях, травмах і нещасних випадках.							
Тема 5 Основи інфекційних хвороб та їх попередження. Захворювання органів дихання. Кишкові інфекції. Долікарська медична допомога при інфекційних захворюваннях кровоносної системи та дитячих інфекціях.	14	4	-	2	-	-	8
Тема 6 Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при травмах і нещасних випадках.	14	4	-	4	-	-	6
Модульний контроль	2						
Разом	30*	8	-	6	-	-	14
Усього	60*	16	-	12			28

*з урахуванням модульного контролю

5. Програма навчальної дисципліни Стан та охорона здоров'я дітей та підлітків.

Тема 1. *Охорона здоров'я підростаючого покоління – невід'ємна складова в системі навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.*

Значення курсу основ медичних знань для майбутніх педагогічних працівників. Історія розвитку медицини. Видатні українські лікарі. Сучасний стан медичного обслуговування населення в Україні. Поняття про самодопомогу і взаємодопомогу в надзвичайних ситуаціях та побуті. Поняття про здоров'я та патологію. Порівняльні дані про народжуваність, захворюваність і смертність дітей в Україні. Основні напрями попередження дитячих захворювань.

Ключові поняття: педіатрія, здоров'я, патологія, хвороба, профілактика, диспансеризація

Рекомендовані джерела:

основні -1,2,3 додаткові -1,4,60

Тема 2. Профілактика порушень слуху, зору, опорно-рухового апарату психоневрологічних порушень у дітей.

Особливості слухового аналізатора дитини. Фактори, що сприяють розвитку слуху дитини. Значення мови вчителя для слухового сприйняття. Основні причини порушень слуху в дітей шкільного віку. Поняття про сіркову пробку, чужорідне тіло вуха, гострий та хронічний отит, розрив барабанної перетинки. Надання долікарської медичної допомоги при патології органа слуху. Попередження порушень слуху в дітей. Особливості зорового апарату дитини. Причини та ознаки короткозорості в дітей. Попередження короткозорості в дітей. Вплив перегляду телепередач на зір дитини. Постава - звичне положення тіла під час сидіння, стояння чи при ходінні. Ознаки нормальної постави. Причини їх виникнення, профілактика. Профілактика плоскостопості.

Ключові поняття: астигматизм, далекозорість, косоокість, дальтонізм, постава, сколіоз, лордоз, кіфоз, отит, невроз

Практична робота №1: Тема: Профілактика порушень слуху, зору, опорно-рухового апарату психоневрологічних порушень у дітей.

Рекомендовані джерела:

основні -1,2,4 додаткові -1,2

Тема 3. *Попередження захворювання шкіри, гельмінтозів та педикульозу.*

Причини шкірних захворювань. Гнійничкові хвороби шкіри, їх причини, локалізація, ознаки, сприятливі умови. Характеристика найбільш розповсюджених гнійничкових захворювань шкіри, профілактика. Поняття про грибкові хвороби шкіри. Стригучий лишай: джерело захворювання, збудник хвороби, локалізація, ознаки хвороби та її попередження. Короста: джерело захворювання, збудник, локалізація, загальні та місцеві ознаки, профілактика. Поняття про педикульоз, шляхи зараження, локалізацію, ознаки та його профілактику. Загальна характеристика гельмінтозів та шляхи зараження яйцями глистів. Поняття про аскаридоз та ентеробіоз. Профілактика гельмінтозів.

Ключові поняття: піодермія, фурункульоз, акне, стригучий лишай, короста, педикульоз, аскаридоз, ентеробіоз, геогельмінтоз, біогельмінтоз

Практична робота №2: Тема: Попередження захворювання шкіри, гельмінтозів та педикульозу.

Рекомендовані джерела:

основні -1,2,4 додаткові -1,2

Тема 4. ДМД при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях органів травлення і сечовиділення, дихальної та серцево-судинних систем

Гострий гастрит, причини, ознаки, надання долікарської медичної допомоги. Шлунково-кишкова кровотеча як ускладнення виразкової хвороби, ознаки, надання долікарської медичної допомоги. Печінкова колька як ускладнення жовчнокам'яної хвороби. Причини, ознаки. Надання долікарської медичної допомоги.

Гострий цистит, причини, ознаки, надання долікарської медичної допомоги, можливі ускладнення, профілактика. Ниркова колька як ускладнення нирковокам'яної хвороби, ознаки, надання долікарської медичної допомоги.

Гіпертонічна криза як ускладнення гіпертонічної хвороби, ознаки, можливі ускладнення. Надання медичної допомоги. Непритомність як прояв гострої судинної недостатності, причини, ознаки, надання долікарської медичної допомоги. Поняття про колапс.

Бронхіальна астма як захворювання інфекційно-алергічної природи.

Характеристика нападу бронхіальної астми. Надання долікарської медичної допомоги. Кровохаркання та легенева кровотеча як ускладнення захворювань дихальної системи, ознаки, надання долікарської медичної допомоги.

Ключові поняття: гастрит, цистит, ниркова колька, інфаркт, інсульт, серцева недостатність, алергія, бронхіальна астма

Практична робота №3 Тема: ДМД при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях органів травлення і сечовиділення, дихальної та серцево-судинних систем

Рекомендовані джерела:

основні -1,2,3 додаткові -1,3

Змістовий модуль II.Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при інфекційних захворюваннях, травмах і нещасних випадках.

Тема 5. Основи інфекційних хвороб та їх попередження. Захворювання органів дихання. Кишкові інфекції. Долікарська медична допомога при інфекційних захворюваннях кровеносної системи та дитячих інфекціях.

Особливості інфекційних хвороб. Інфекційний процес, періоди. Епідемічний процес, три ланки процесу, епідемічне вогнище. Групи інфекційних хвороб. Профілактика (роль вчителя, вихователя), протиепідемічні заходи. Імунітет; види, фактори, що впливають на імунітет. Дезінфекція - завдання, методи та засоби. Поняття про дезінсекцію, дератизацію. СНІД, епідемічні особливості, джерело інфекції, групи ризику, шляхи передачі, клінічні ознаки, медична допомога хворим на СНІД, загальна профілактика. Правовий та психосоціальний захист хворих та ВІЛ-інфікованих. Медична допомога хворим. Протиепідемічні заходи. Поняття про висипний тиф. Дифтерія, кір, скарлатина: особливості перебігу, епідемічна сучасна ситуація, шляхи передачі, характерні ознаки, ускладнення. Медична допомога хворим, особливості догляду. Профілактика, протиепідемічні заходи. Вітряна віспа, кашлюк, краснуха: поняття про шляхи передачі, ознаки, попередження ускладнень, профілактика (особливо в дитячих закладах).

Ключові поняття: інфекція, епідемія, пандемія, епідемічний процес, імунітет, дезінфекція, дератизація, дезінфекція, кір, краснуха, скарлатина, вітряна віспа, кашлюк, СНІД.

Практична робота №4.Тема: Основи інфекційних хвороб та їх попередження.

Рекомендовані джерела:

основні -1,2,3 додаткові -1,2,3

Тема 6. Долікарська медична допомога в загрозованих для життя станах при травмах і нещасних випадках.

Загальне поняття і види травм. Профілактика травматизму. Дитячий травматизм, засоби профілактики. Травматичний шок, його перебіг, основні ознаки. Долікарська медична допомога при травматичному шоку. Поняття про знеболювання при травмах. Визначення, класифікація та характеристика кровотеч залежно від виду ушкодження судин. Небезпека кровотеч. Методи зупинення кровотеч - тимчасове зупинення, поняття про остаточне зупинення кровотеч. Зупинення кровотеч у дитини, його особливості залежно від віку дитини. Особливості крововтрати в дитини. Загальна характеристика методів проведення реанімації, їх анатомо-фізіологічні основи.

Види ран – не вогнестрільні (різані, колоті, рубані), вогнестрільні (сліпі, наскрізні), проникні, непроникні. Поняття про рани „хірургічні" та випадкові. Місцеві та загальні ознаки ран. Долікарська медична допомога при пораненнях, правила її надання. Інфікування ран як ускладнення. Закриті ушкодження, визначення, причини. Удари м'яких тканин. Розтяги та розриви зв'язок, сухожилів, м'язів. Поняття про вивихи. Травматичний токсикоз. Долікарська медична допомога. Види і ознаки переломів. Значення рентгенографії в діагностуванні переломів кісток. Імобілізація уламків кісток під час транспортування потерпілих. Засоби транспортної імобілізації, показання до їх застосування. Основні правила транспортної імобілізації. Особливості переломів у дітей. Закриті травми головного мозку - струс, удар, здавлювання. Основні ознаки, особливості їх перебігу у дітей. Переломи кісток черепа, їх характерні ознаки, ускладнення. Принципи надання долікарської медичної допомоги при черепно-мозкових ушкодженнях. Ушкодження носа, очей, вуха, щелеп. їх основні ознаки, ускладнення. Поранення шиї, їх види. Закриті та відкриті ушкодження хребта та спинного мозку, їх основні ознаки. Пневмоторакс. Гемоторакс. Долікарська медична допомога при травмах грудної клітки. Основні принципи надання долікарської медичної допомоги при ушкодженнях живота.

Ключові поняття: травматизм, рана, травма, імобілізація, перелом, кровотеча, травматичний шок

Практична робота №5.Тема: Профілактика травматизму. Дитячий травматизм, засоби профілактики.

Практична робота №6.Тема: Долікарська медична допомога при пораненнях, правила її надання.

Рекомендовані джерела:

основні -1,2,3,4 додаткові -5,6

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість бал	Кількість одиниць	Максимальна кількість бал
Відвідування лекцій	1	4	4	4	4
Відвідування семінарських занять	-	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	3	3	3	3
Робота на семінарському занятті	-	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	3	30	3	30
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання поточного контролю	10	1	10	1	10
Разом			92		82
Максимальна кількість балів		174			
Розрахунок коефіцієнта:		1,74			

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

№ з/п	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Кількість балів
1.	<p>Тема 1. Охорона здоров'я підростаючого покоління – невід'ємна складова в системі навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ознайомитися із історією розвитку медицини, охарактеризувати сучасний стан медичного обслуговування населення України. Порівняти дані про народжуваність, захворюваність і смертність дітей в Україні (Література) Охарактеризувати санітарно-гігієнічні вимоги до приміщення, в якому перебуває хвора дитина. (Література) 	3	3
2.	<p>Тема 2. Профілактика порушень слуху, зору, опорно-рухового апарату психоневрологічних порушень у дітей.</p> <ul style="list-style-type: none"> З'ясувати основні причини порушень слуху в дітей шкільного віку. Ознайомитись з методикою попередження короткозорості , сколіозу, плоскостопості в дітей. (Література) З'ясувати причини шкільних неврозів. 	3	3
			2

	(Література)		
3.	<p>Тема 3. Попередження захворювання шкіри, гельмінтозів та педикульозу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Користуючись рекомендованою літературою, виписати способи зараження, локалізацію ознаки та профілактику педикульозу. • Охарактеризувати найбільш розповсюджені гнійничкових захворювання шкіри, та описати їх профілактику. 	4	2 3
4.	<p>Тема 4. ДМД при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях органів травлення і сечовиділення, дихальної та серцево-судинної систем</p> <ul style="list-style-type: none"> • Користуючись рекомендованою літературою, виписати ознаки, способи надання долікарської медичної допомоги при шлунково-кишковій кровотечі. (Література,4,5,8,10) • Охарактеризувати напад бронхіальної астми та способи надання долікарської медичної допомоги. (Література 11,12,15) 	4	3 2
5.	<p>Тема 5. Основи інфекційних хвороб та їх попередження. Захворювання органів дихання. Кишкові інфекції. Долікарська медична допомога при інфекційних захворюваннях кровоносної системи та дитячих інфекціях.</p> <ul style="list-style-type: none"> • З'ясувати особливості кишкових інфекцій, збудники, джерело інфекції, шляхи передачі, можливість зараження, ознаки хвороб, ускладнення, надання долікарської допомоги. (Література3,4,5,7,9) • Опрацювати інформацію про правовий та психосоціальний захист хворих та ВІЛ-інфікованих. (Література 3,4,5,7,15) 	8	3 2
6.	<p>Тема 6. Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при травмах і нещасних випадках.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Користуючись рекомендованою літературою, виписати принципи надання долікарської медичної допомоги при черепно-мозкових ушкодженнях. – (Література 1,2,3,4,5) • Користуючись рекомендованою літературою, виписати принципи надання долікарської медичної допомоги при ушкодженнях живота. – (Література 1,2,3,4,5) 	6	3 2
	Всього	28	30

При перевірці та оцінюванні знань, якими оволодів майбутній спеціаліст застосовуються такі критерії:

- високий понятійний рівень;
- глибина, широта, повнота питання, що висвітлюється;

- осмисленість і усвідомленість затверджених положень теми, яка розкривається студентом;
- логічність та послідовність під час відповіді;
- доведення та аналіз теорій, концепцій, вчень, які вивчалися;
- самостійність мислення;
- вміння виділяти головне;
- вміння встановлювати між предметні та внутрішньопредметні зв'язки;
- вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми;
- **Критерії оцінювання**
- Самостійна робота з кожної теми за робочою навчальною програмою оцінюється у сумі в діапазоні від 0 балів до 5 балів:
- 5 балів – робота виконана в повному обсязі;
- 4 бали – якщо допускаються незначні помилки;
- 3 бали – обсяг виконаної роботи становить 50% - 40%;
- 2 бали - обсяг виконаної роботи становить 20% - 30%;
- 1 бал - обсяг виконаної роботи становить менше 10%

Контроль самостійної роботи здійснюється під час семінарів, співбесіди, заповнення зошиту з самостійної роботи.

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Завдання для модульної контрольної роботи містять різнорівневі тестові завдання (20 тестів) та запитання з розгорнутою відповіддю (2 запитання). За кожну правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляється 0,5 бали, за неправильну відповідь – 0 балів, відповідь на запитання з розгорнутою відповіддю по 2,5 відповідно. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо вона оцінена на 5 та більше балів.

До модульної контрольної роботи допускаються студенти, які відвідали не менше 90% аудиторних занять і отримали не менше 60% від можливої кількості балів за поточну роботу.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий семестровий контроль відображає міру компетентності студента з навчальної дисципліни «Основи медичних знань».

Формою підсумкового контролю є залік.

Підсумкова оцінка виставляється, як правило, за результатами проміжного контролю. Результати заліку оцінюються за стобальною шкалою відповідно до кількості набраних балів, і як правило, оголошуються на останньому практичному чи семінарському занятті. Оцінка виставляється за умови, коли студент успішно виконав усі види робіт для проміжного контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни «Основи медичних знань» 60год(лекц.-16год,прак.- 12 год.,мод.-4год.,со-28год.)

Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II		
Назва модуля	Стан та охорона здоров'я дітей та підлітків.				Змістовий модуль 2 Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при інфекційних захворюваннях, травмах і нещасних випадках.		
Кількість балів за модуль	92				82		
Лекції	1	2	3	4	5 6	7 8	
Теми лекцій	Охорона здоров'я дітей. Стан здоров'я. Догляд за здоровими дітьми.	Профілактика порушень слуху, зору та опорно-рухового апарату. Профілактика психоневрологічних порушень у дітей.	Попередження захворювань шкіри, гельмінтозів, педикульозу.	ДМД при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях органів травлення і сечовиділення	Основи інфекційних хвороб та попередження. Захворювання органів дихання.	Відкриті і закриті ушкодження м'яких тканин, кінцівок. Переломи кісток	
					Захворювання органів дихання. Кишкові інфекції.	Долікарська медична допомога при травмах голови, шиї, хребта. Опіки, відмороження, електротравми.	
Теми практичних робіт		Профілактика психоневрологічних порушень у дітей.	Профілактика гельмінтозів та педикульозу.	Профілактика хвороб дихальної та серцево-судинної системи. Засоби надання лікарської медичної допомоги	Основні принципи застосування лікарських препаратів.	Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах Перша допомога при раптовій зупинці серцевої діяльності, дихання та кровотечі ...	Десмургія
Види поточного контролю		Тестування (10 балів)	Модульна контрольна робота (25 балів)		Тестування (10 балів)	Модульна контрольна робота (25 балів)	
Самостійна робота	5бал		5бал	5бал	5бал	5бал	
Підсумковий контроль							

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. [Коденко, Ярослав Володимирович](#). Основи медичних знань : навчальний посібник для 10-11 кл. серед. загальноосвіт. шк. / Я. В. Коденко. - Київ : Арт-освіта, 2007. - 159 с.
2. [Мойсак, Олександр Данилович](#). Основи медичних знань і охорони здоров'я: навчальний посібник / О. Д. Мойсак ; Міністерство освіти і науки України. - 6-те вид., випр. та допов. - Київ : Арістей, 2011. - 496 с.
3. Практичні роботи з курсу «Основи медичних знань» : методичні рекомендації для студентів спеціальності "Дошкільне виховання" / уклад. О. Д. Мойсак ; ред. Л. І. Василеня. - Київ : [б. в.], 2002. - 116 с.
4. [Чуприна, Олена Віталіївна](#). Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка : навчальний посібник / О. В. Чуприна, Т. В. Гищак, О. В. Долинна. - Київ : Паливода А. В., 2006. - 215 с.

Додаткова

1. Герасимів І.М. Захист Вітчизни: Основи медичних знань. Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. Рівень стандарту. / І.М. Герасимів, А.А. Гудима, К.О. Пашко, М.М. Фука – Тернопіль: Видавництво «Астон», 2010. – 352с.: іл.
2. [Гищак, Тетяна Віталіївна](#). Основи медичних знань та медицини катастроф: навчальний посібник / Т. В. Гищак, О. В. Долинна. - Київ : Паливода А. В., 2003. - 140 с.
3. Гудима А.А. Захист вітчизни: Підруч. для учнів 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. (рівень стандарту, академічний рівень, профільний рівень, для дівчат «основи медичних знань») / А.А. Гудима, К.О. Пашко, І.М. Герасимів, М.М. Фука – Тернопіль: Астон, 2011. – 280с.: іл.
4. Основи медичних знань. Анатомія та фізіологія дитячого організму. Вікова фізіологія і шкільна гігієна. Валеологія : навчально-методичний посібник / Н. І. Коцур, Л. П. Товкун, Н. І. Годун, О. М. Миздренко. – Переяслав-Хмельницький : О. М. Лукашевич, 2014. – 463 с. : іл., табл.
5. Плахтій П.Д. Основи медичних знань: навчальний посібник/ П.Д. Плахтій. Кам'янець-Подільський: Друкарня Рута, 2013.
6. Фенонюк Я.І. Основи медичних знань та долікарської допомоги: підручник. / За ред. Я.І. Федонюка, В.С. Грушка. - Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012.

9. Додаткові ресурси

1. Захист вітчизни: Підруч.для учнів 11 кл.загальноосвіт.навч.закл.(рівень стандарту, академічний рівень, профільний рівень, для дівчат «Основи медичних знань») [Електронний ресурс] / А. А.Гудима, К. О. Пашко, І. М. Герасимів, М. М. Фука // Астон. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <http://ru.calameo.com/books/00109410427fcbc647df1>.
2. Валецька Р. О. Основи медичних знань [Електронний ресурс] / Р. О. Валецька // Волинська книга. – 2007. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.twirpx.com/file/1198103/>.